

[Hans Hedtoft.]

Januar fremsatte den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe et Forslag til Beslutning. Det indeholdt Retningslinier for en ny Lovgivning om Alders- og Invalididentemodtagerne. Da den højtærede Arbejds- og Socialminister den 30. April fremsatte sit Forslag om Ændringer i Folkeforsikringsloven, havde det Indrømmelser — det maa siges — til nogle af Punkterne i vort Forslag, idet det havde Bestemmelser om faste Tillæg til Brændsel og Beklædning, Forhøjelse af Grundbeløbene, af Børnetillæggene til samme Størrelse som Enkebørnsunderstøttelsen, og Forhøjelse af den Indtægt, der kan oppebæres af Beboere paa et kommunalt Alderdomshjem. Alligevel havde dette Forslag saa væsentlige Mangler, at det fra vor Side blev skarpt kritiseret.

Under Udvalgsarbejdet maatte Arbejds- og Socialministeren gøre en Række Indrømmelser, som medførte betydelige Forbedringer. Bl. a. maatte han gaa med til en Forhøjelse af de Grundbeløb, han selv havde foreslaet. Endvidere tiltraadte han, at Aldersrentens Takster bliver ens for Mænd og Kvinder. Men det, der er interessant at lægge Mærke til, er, at disse Forbedringer er aftvungne Forbedringer. Dette Forhold er i sig selv et tydeligt Vidnesbyrd om Regeringens og Venstres Sindelag over for den sociale Lovgivning. Sindelaget er som sagt i Dag utvivlsomt anderledes, end det var for ca. en Snes Aar siden, da Madsen-Mygdal var Venstres Leder. Venstre har ikke kunnet undlade et Hensyn til den Mentalitetsforskydning, der er fremkaldt her i Landet, særlig ved socialdemokratisk Agitation. Men det er fremdeles saaledes, at Venstre maa drives fremad, naar det gælder den sociale Lovgivning. Det tager ikke selv et Initiativ, og selv om det under Forhandlingerne om Alders- og Invalididentemodtagerne lykkedes at fravriste Regeringen Indrømmelser, saa kunde den dog ikke presses saa langt, at Folkeforsikringsloven blev ændret paa en efter vor Mening tilfredsstillende Maade. For en Del af Rentemodtagerne vil Vedtagelsen af Regeringsforslaget betyde en Forbedring, for andre en Forringelse, idet man ved Behandlingen af Lovforslagets Virkninger naturligvis ikke kan lade ude af Betragtning de Ydelser, som Rentemodtagerne mister ved Ophævelse af Rabatordningen.

Jeg vil i denne Forbindelse gerne gøre en Henstilling til den højtærede Arbejds- og Socialminister om at foranledige en grundig Undersøgelse angaaende Omkostningsniveauet til Sammenligning mellem

Taksterne paa Landet, i Købstæderne og i Hovedstaden, en Undersøgelse, der er nødvendiggjort, og hvorfor den er nødvendiggjort, kender den højtærede Arbejds- og Socialminister fra Udvalgsbehandlingen.

Men selv om vi har disse Indvendinger over for den nye Lovgivning om Alders- og Invalidident og har faaet forkastet et Forslag om at faa forbedret Ordningen, maa vi alle erkende, at Udgifterne til Alders- og Invalididenten kræver kolossale Beløb. Antallet af Rentemodtagere er $\frac{1}{4}$ Million, og Omkostningerne ved det Forslag, som er vedtaget, er anslaaet til ca. 400 Mill. Kr. om Aaret. Det maa aabent siges, at det er uhyre mange Penge for det danske Samfund, og Socialdemokratiet har ikke lagt Skjul paa, at vi ved Udarbejdelsen af vort Forslag til Lovgivning om Aldersrente efter alt at dømme er naaet til Grænsen for, hvad der for Tiden er finansielt muligt. Jeg ved, at dette er sagt tidligere, men det skal ogsaa siges af mig ved denne Lejlighed. Kommunerne har, som bekendt, foreslaaet at anvende 900 Mill. Kr. om Aaret til Alders- og Invalidident. Det er et Forslag, som er uden Forbindelse med, hvad der lader sig gøre, og det er derfor kun bemærkelsesværdigt ved den politiske Ansvarsløshed, hvorom det vidner.

Ophævelsen af Rabatordningen er af Regeringen begrundet med en Paastand om, at den nye Lovgivning om Alders- og Invalidident giver Rentemodtagerne Dækning for de Beløb, denne Ordning hidtil har sikret dem. Men Rabatordningen er jo ikke en Foranstaltning, som kun havde til Formaal at sikre Rentemodtagerne et Tilskud, den omfattede ogsaa arbejdsløse Medlemmer af Arbejdsløsheds-kasser, den omfattede de kronisk syge og Enker, der faar udbetalt Enkebørnsunderstøttelse.

Beskæftigelsesforholdene er for Tiden gode, og det er muligt, de ogsaa bliver det i Vintermaanederne, saa Arbejdsløsheds-kassemedlemmerne ej heller til Vinter i stort Tal faar Brug for Rabatkort. Men en sikker Forhaandsviden om, hvorledes det vil gaa med Beskæftigelsen, naar vi kommer ind i Efteraaret, har Regeringen ikke. Derimod er det givet, at Beskæftigelsesforholdene hverken har forbedret Kaarene for de kronisk syge eller for de Enker, som modtager Enkebørnsunderstøttelse. Alligevel har Arbejds- og Socialministeren krævet Rabatordningen ophævet uden at fremsætte Forslag om Foranstaltninger, der i det mindste yder disse Befolkningsgrupper en passende Erstatning for de Rabatkort, som de nu mister.